

УЧИТЕЛЮ, ДА ПРОГЛЕДАМЪ

42 НЕДЪЛНА БЕСЕДА
ОТЪ УЧИТЕЛЯ, ДЪР-
ЖАНА НА 21 ЮЛИЙ,
1931 ГОД. НА ИЗГРЪВЪ

СОФИЯ 1931 ГОД.

Учителю, да прогледамъ!

Отговори Исусъ и му рече:
„Що искашъ да ти сторя?“ И слѣ-
пийтъ му рече: „Учителю, да про-
гледамъ!“*)

„Учителю, да прогледамъ!“ Азъ ще взема само слѣднитѣ три думи отъ прочетения стихъ „Учителю, да прогледамъ!“ и ще имъ направя прѣводъ. Ако тия думи се взематъ въ букваленъ смисълъ, тѣ сж обикновени думи. Обаче, разглеждатъ ли се въ прѣносенъ смисълъ, тѣ иматъ дълбоко значение. Този слѣпецъ искалъ да каже: Учителю, освободи ме отъ ограниченията на мрака, дай ми свобода, защото условията, при които се намирамъ, правятъ живота ми несносенъ. Слѣдователно, нѣщата могатъ да се разглеждатъ отъ много становища, но въ дадения случай има едно становище, което е ясно и разбрано за хората, но не за всички едноврѣменно. Това, което за едни хора е ясно, за други е тъмно. Това произтича отъ една вътрѣшна причина, която създава една или друга обстановка на нѣщата. Запримѣръ, всички хора знаятъ, че свѣтлината на земята не е еднакво разпрѣдѣлена навсѣкждѣ: когато на едно мѣсто е свѣтло, на друго мѣсто е тъмно. Това се обяснява съ формата на земята. Земята е валчеста, въ форма на кълбо, вслѣдствие на което тя не може да се огрѣва едноврѣменно въ всичкитѣ си части.

Нѣкои учени хора си задаватъ въпроса, защо земята се върти. Сжщиятъ въпросъ може да се зададе и по отношение на колелото: защо колелото на воденицата, напримѣръ, се върти? Воденицата сама по себе си не се върти, но колелото, келевото на воденицата се върти. Защо?

*) Марка 10:51.

Нѣкаква сила вѣнъ отъ него го заставя да се върти. Колелото само дори не подозира, че се върти. Както въртенето на земята има извѣстно отношение къмъ съзнанието на хората, така и въртенето на воденичното колело има отношение къмъ всички онѣзи, които взиматъ участие въ меленето на житото. Защо? — Защото, ако колелото прѣстане да се върти, и житото ще остане несмѣлно. Тогава всички хора ще съжбяватъ, че колелото не се върти.

И тъй, въ великата наука на живота, човѣкъ трѣбва да разглежда нѣщата всестранно, споредъ степенята на своето развитие. Его защо, единъ говорител не може да говори на всички хора еднакво. Нито природата може да постѣпва къмъ всички хора еднакво. Вземете, наприкладъ, въпроса за храненето. Природата има най-разнообразни методи, чрезъ които храни различнитъ сѣщества, като имъ слага различни трапези. Въ хиляди тенджерки приготвя ядене, и всѣки ще вземе отъ което ядене иска. Кой какъ дойде на нейнитъ трапези, тя ще му сипе отъ това ядене, което той пожелае. И по отношение на модата, природата е сѣщо така разнообразна, както и по отношение методитъ за хранене. Съвременната парижка мода нищо не струва въ сравнение съ модитъ въ природата. Какво може да каже парижката мода за облѣклото на райската птица? Облѣклото на райската птица струва милиони. Когато природата облича нѣкого, тя го облича, както трѣбва; когато го съблича, пакъ го съблича по всички правила. Когато го учи, тя ще го научи, както трѣбва; когато те прави невѣжа, пакъ ще постѣпи, както трѣбва—по всички правила. И въ двѣтъ нѣща тя е майсторка. Нѣкой казва: сила е нужна на човѣка! Казвамъ: да се даде сила на добрия човѣкъ, разбирамъ; да се даде знание на добрия човѣкъ, има смисълъ. Обаче, да се даде сила и знание на лошия човѣкъ, или на онзи, който не може да ги употрѣби на мѣсто, нѣма

смисълъ. Даде ли се на такъвъ човѣкъ сила и знание, той ще ги употрѣби за извършване на нѣкое прѣстѣпление.

И тъй, когато природата работи върху хората, съ цѣлъ да ги възпита, тя се заема мѣжки, при което едни хора въорѣжава, а други разорѣжава. На първитъ дава орѣжие, а на вторитъ казва: долу орѣжието! На едни хора дава богатства, на други — сиромашия; на едни дава здраве, на други — болести; едни разтоварва, други натоварва. Вслѣдствие на това, като не разбиратъ нейнитъ замисли, нейнитъ методи, хората се намиратъ въ противорѣчия и казватъ: защо свѣтътъ е създаденъ така? Свѣтътъ не е създаденъ, както хората мислятъ. Какъ е създаденъ свѣтътъ, за това има разни мнѣния и възгледи, споредъ развитието на човѣшкото съзнание. Въ природата не сѣществуватъ такива процеси, каквито ние ѣ приписваме. Ние виждаме нѣщата наопаки, въ тѣхния обратенъ видъ. Ако вземете една лупа и я насочите къмъ слънцето така, щото слънчевитъ лѣчи да минаватъ прѣзъ фокуса ѣ, а послѣ отправите този снопъ лѣчи къмъ нѣкой мравунякъ, вие ще създадете цѣла тревога между мравкитъ. Отъ тѣзи лѣчи мравунякътъ може да се запали. Съвременнитъ хора сѣ се научили само да прѣчупватъ лѣчитъ. Тѣ сѣ голѣми майстори за прѣчупването на слънчевитъ лѣчи.

Често хората говорятъ за организация, за образуване на общества. Казвамъ: най-опасното нѣщо днесъ е организирането на общества. Когато нѣкоя армия се организира съ всички свои картечници, топове, пушки, съ най-модерни аероплани, съ милиони войници и редъ още приспособления, питамъ: какво може да се очаква отъ такава организация? Ако една държава е така организирана, че не можешъ да мрѣднешъ отъ едно мѣсто на друго безъ паспортъ, единъ на другъ нѣматъ довѣрее, каква държава е тази? Ако вѣстниците въ една държава сѣ така орга-

низиран, че никой не може да каже Истината, каква държава е тази? Ние благодаримъ за такава организация, отъ която всички хора патятъ. Отъ такива организации ние не се нуждаемъ. Всички нещастия на съврѣменнитѣ хора произтичатъ отъ факта, че тѣ искатъ съвршено да измѣнятъ реда на нѣщата и да създадатъ новъ организъмъ, какъвто не може да съществува. Защо? — Защото свѣтътъ е организиранъ вече. Самъ по себе си човѣкъ е организиранъ. Той трѣбва само да даде ходъ на онова, което е въ него. Хората се стремятъ тепърва да се организиратъ. Тѣ искатъ тепърва да създаватъ ново учение и нова религия. Въ какво седи новото учение или новата религия? Каква нужда има това същество, което е създадо цѣлата вселена, да му се молятъ хората? Това същество изисква отъ всички хора, които сж членове на великото общество, да живѣятъ споредъ законитѣ, които съществуватъ въ вселената. Веднѣжъ създаденъ човѣкъ, той трѣбва да диша по всички правила на дишането; веднѣжъ създаденъ човѣкъ, той трѣбва да яде по всички правила на яденето. Дишането, яденето сж процеси, които хората трѣбва да разбиратъ.

Съврѣменнитѣ хора, напримѣръ, не разбиратъ, какво нѣщо е яденето. Яденето доставя онѣзи елементи, отъ които организъмътъ на човѣка е лишенъ. И ако човѣкъ не знае правилно да яде, той ще си създаде най-голѣмитѣ нещастия. Гледането сжщо така е важенъ процесъ. То прѣдставя събиране, възприемане на свѣтлина чрѣзъ очитѣ. Тѣй щото, ако не знаете, какъ да гледате, нѣма да можете и правилно да мислите. Знаете ли какъ да гледате, ще можете и правилно да мислите. Правата мисль има изразъ, както художникътъ копира това, което иска да рисува. По сжщия начинъ човѣкъ трѣбва да даде изразъ и на своя вжтрѣшенъ животъ.

Често хората говорятъ за доброто въ свѣта.

Питамъ: какво нѣщо е доброто? Доброто е основа на Битието. Безъ добро животътъ не може да се прояви. Послѣ се задава другъ въпросъ: що е злото? Безъ зло животътъ не може да се движи. Слѣдователно, злото се явява, за да даде потикъ на живота. И, слѣдъ като даде потикъ на живота, хората искатъ да го използватъ. Нѣма защо да се използва злото, но то трѣбва да се остави, като сила, която да движи, да потиква живота напредъ. Злото е подобно на бутало, което влиза въ живота и движи, колелото напредъ. Щомъ свърши работата си, то трѣбва да млъкне, да кротува.

Нѣкои казватъ: какъвъ е произходътъ на злото? — Азъ не виждамъ никакъвъ произходъ на злото. Други казватъ: какъвъ е смисълътъ на доброто? — Азъ не виждамъ никакъвъ смисълъ на доброто. Доброто е основа на живота, за да може той да се прояви. Смисълътъ пкъ е самиятъ животъ. Като живѣешъ добръ, ще разберешъ и смисъла на доброто. Ако животътъ ти е осмисленъ, и доброто има смисълъ; ако животътъ ти не е осмисленъ, и доброто нѣма смисълъ. Мнозина запитватъ: какъвъ е произходътъ на доброто? Казвамъ: произходътъ на доброто е Любовта. И доброто безъ Любовта не може да се прояви. Слѣдователно, и доброто има отношение къмъ живота, който ние живѣемъ. Всѣки човѣкъ иска да бжде добръ, да има вжтрѣшно разположение, да бжде щастливъ. Обаче, на първо мѣсто, на физическия свѣтъ е необходимо да бжде човѣкъ здравъ. Здраве, щастие и разумность върватъ въ единъ и сжщъ пжтъ. Здравиятъ човѣкъ може да бжде щастливъ, и щастливиятъ може да бжде разуменъ. И обратниятъ процесъ е вѣренъ: разумниятъ човѣкъ може да бжде щастливъ, и щастливиятъ може да бжде здравъ. Здравето не е произволенъ процесъ.

Като се говори за щастие, питамъ: дѣ седи щастieto на съврѣменнитѣ хора? Отъ обикновено

гледище, дѣ седи животътъ, какъ се проявява той? Щастието на съврѣменнитѣ хора седи въ главата имъ. Отъ това, какъ е устроенъ човѣшкиятъ мозъкъ, човѣшкиятъ черепъ, зависи всичкото щастие на човѣка. Както е устроена главата на човѣка, такъвъ ще бѣде и неговиятъ животъ. Това е конкретното, реалното въ живота. Ще кажете, че има нѣкаква невидима сила вънъ отъ човѣшкия мозъкъ. Да, има нѣкаква невидима сила вънъ отъ мозъка, но това, което става въ мозъка, неговитѣ прояви, сж видими. Тѣлото на човѣка не е нищо друго, освѣнъ продуктъ на неговия мозъкъ. Мозъкътъ отъ своя страна е единственото нѣщо въ човѣка, което не се мѣни. Азъ говоря за положението, до което сегашниятъ човѣкъ е достигналъ. Единственото вещество, единствената организация въ човѣка, която не се промѣня, това е човѣшкиятъ мозъкъ. При нѣкаква болестъ човѣкъ може да изгуби отъ теглото на тѣлото си и до 40-50 кгр., когато отъ теглото на веществото на мозъка си едва ли може да изгуби десетина грама. И съврѣменнитѣ учени, както и мѣдрецитѣ на древността, съзнаватъ и сж съзнавали това. Тѣй щото, когато сж казвали „познай себе си“, тѣ сж имали прѣдъ видъ необходимостта за човѣка да познава устройството на своя мозъкъ, за да не го смущава съ непотрѣбни работи. Не смущавайте главата си! Смущавате ли главата си, вие ще нарушите хода на вашия животъ, понеже главата е центъръ, който е въ съобщение съ цѣлата природа. Смутишъ ли главата си, ти грѣбва да оставишъ външния разуменъ свѣтъ да реагира върху тебе правилно. Следователно, прѣкъснатъ ли се съобщенията съ външния, съ обективния свѣтъ на природата, веднага нещастията ипатъ върху човѣка.

Сега, хората сж допуснали сжществуването на дявола въ свѣта. Всички хора вѣрватъ въ дявола, проявенъ въ различни форми: религиознитѣ хора вѣрватъ въ дявола; материалиститѣ вѣрватъ въ

лошитѣ условия; търговцитѣ вѣрватъ въ безпаричието; военнитѣ вѣрватъ въ силата на оржжіето — всѣки човѣкъ все вѣрва въ нѣщо. Военнитѣ, напримѣръ, казватъ: ако ние бѣхме добрѣ въоръжени, щѣхме да спечелимъ войната. — Това е въпросъ. Възможно е да се спечели войната, но възможно е и да се изгуби. Голѣмиятъ чукъ въ ржката на единъ юнакъ е добро нѣщо, но сжщиятъ чукъ въ ржката на дѣтето е нещастие за него. Паритѣ въ ржката на добрия човѣкъ сж на мѣстото си, но въ ржцѣтъ на неразумния човѣкъ, тѣ сж неговото нещастие. Знанието, свѣтлината, както и благата, които ни се даватъ въ живота, още не сж изучени. Съврѣменнитѣ хора тепърва грѣбва да изучаватъ силата на свѣтлината. И когато Христосъ казва: „Азъ съмъ Пжтътъ, Истината и Животъгъ“, Той подразбиралъ свѣтлината на свѣта. Ако Христосъ би дошълъ въ съврѣменния свѣтъ да говори на хората за свѣтлината, Той би говорилъ на наученъ езикъ, би опрѣдѣлилъ точно, какво нѣщо е свѣтлината. Има извѣстенъ родъ слънчеви лжчи, свойствата на които ученитъ тепърва започватъ да изучаватъ. Ако човѣкъ би могълъ да се свърже съ този родъ лжчи, той щѣше да използва тѣхното лѣчебно дѣйствие. Запримѣръ, ако нѣкой човѣкъ заболѣе отъ нѣкаква неизлѣчима болестъ, като проказа, туберкулоза, разстройство на грѣбначния стълбъ, или друга тежка болестъ, и успѣе да се свърже съ тѣзи лѣковити лжчи на слънцето, тогава всѣкаква болестъ, всѣкакъвъ неджгъ на тѣлото ще изчезне моментално. Като ме слушате, нѣкой лѣкаръ може да каже: покажи ни единъ отъ тѣзи методи, чрѣзъ които можемъ да използваме, именно, тѣзи лжчи на слънцето. — Защо му е този методъ? — Защото парички ще дойдатъ чрѣзъ него. Не, хубавитѣ работи съ пари не се купуватъ, нито за пари се продаватъ. Докато хората цѣнятъ нѣщата съ пари, тѣ сж на кривъ пжтъ. Паритѣ не сж нито цѣль, нито смисълъ на живота, тѣ сж само

условие въ живота на хората. Не е богатството, което подига човѣка и което може да му покаже, доколко той е благороденъ. Богатството е само условие, съ което може да се провѣри, доколко човѣкъ е благороденъ. Когато се плаща на професора за лекциитѣ, които чете, това не е лошо, но когато този професоръ се стреми да добие все повече и повече знания съ цѣль да печели пари, той не е разбралъ смисъла на знанието, а още повече и смисъла на живота. Ако единъ професоръ прѣкара цѣли 20-30 години въ университетъ съ цѣль да печели годишно по 100,000 германски марки или по 50 долари на день, каквито професори рѣдко се срѣщатъ въ Америка, този професоръ не е разбралъ, защо живѣе. Въ Америка най-виднитѣ професори едва получаватъ по 50 долари на день, когато ще срещнете хора на изкуството, които получаватъ 4-5 пжти повече отъ най-виднитѣ професори. Тѣ нѣматъ толкова знания, но изкуство иматъ.

Казвамъ: понеже при съврѣменното възпитание хората се движатъ повече въ обективния свѣтъ, тѣ иматъ повече желанія, отколкото имъ сж нужни. Запримѣръ, тѣ мислятъ, че като придобиятъ голѣми богатства, ще могатъ да направятъ много нѣщо. Ако е вѣрно това, че богатитѣ хора ще оправятъ свѣта, американскитѣ милиардери трѣбваше да го оправятъ досега. Дѣйствително, има едно богатство, което може да оправи свѣта, но то не е богатството, на което съврѣменнитѣ хора разчитатъ. Истинското богатство, което може да оправи свѣта, е Любовта. Когато Любовта влѣзе въ свѣта, ще дойде и изобилието. Освѣнъ Любовта, никоя друга сила не е въ състояние да оправи свѣта. Знанието може да подобри свѣта, но не и да го оправи. Истината може да освободи хората, но не и да оправи свѣта. Тѣй щото, единствената сила, която се е заела да оправи свѣта, тя е Любовта. И тя, наистина, ще оправи свѣта. На това всички хора ще бждатъ

свидѣтели. Слѣдъ като оправи свѣта, тогава Любовта ще даде мѣсто на Мждростѣта и Истината, и тѣ да царуватъ въ свѣта. Мждростѣта и Истината ще бждатъ царѣтъ и царицата въ свѣта.

Сега, азъ не искамъ да се афектирате отъ моитѣ думи, но казвамъ, че тия нѣща ще се провѣрятъ за въ бждеще отъ самитѣ васъ. За мене всичко това е абсолютна Истина, безъ никакви противорѣчия. Единъ день, когато и вие дойдете до тѣзи въпроси, ще извадите сжщитѣ заключения. Като говоря върху тия въпроси, искамъ да разбирате правилно, защото азъ ги разглеждамъ отъ друго становище, не тѣй, както вие ги знаете и разбирате. Ако оставите единъ човѣкъ да живѣе въ стая съ чистъ, свѣжъ въздухъ, а другъ — въ стая съ чистъ, свѣжъ въздухъ, въ двата случая ще имате два различни резултата. Онзи, който диша въ нечистъ въздухъ, ще има жѣлтъ цвѣтъ на лицето, очи мжтни, уморени, тѣло слабо, хилаво; вториятъ, който диша чистъ въздухъ, ще бжде постоянно свѣжъ и бодъръ, жизнерадостенъ, ще има желание да учи и да се подига. Това, обаче, дали човѣкъ ще попадне въ едното, или въ другото условие, зависи напълно отъ него, отъ неговото вътрѣшно устройство. Това опрѣдѣля, дали човѣкъ ще се движи въ по-гжста, или въ по-рѣдка срѣда. И сега, за да се подобри положението на съврѣменната култура, хората трѣбва да се заематъ основно съ изучаването на човѣшката глава.

Съврѣменната наука изучава главно човѣшкия черепъ. Напримѣръ, Ломброзо е изучавалъ черепа на човѣка и по него сждѣлъ за прѣстѣпността, дали даденъ човѣкъ проявява прѣстѣпни наклонности, или не. Американски френолози пъкъ сж изучили хиляди черепи, но главно отъ френологическо гледище. Много германски и други учени антрополози сж изучили хиляди човѣшки черепи, но отъ антропологическа гледна точка. Всичко това не е достатъчно. Важно е да се проучи

устройството на човешката глава външно и вътрешно, да се види, за какво може да се използва дадена човешка глава. Съвременните учени трябва да се ползват от главите на гениалните хора, да измерят дебелината на техните черепи, както и устройството им; после, да ги съпоставят с черепите на обикновените хора и да правят сравнения. Черепът има известно съотношение към мозъка, а мозъкът, сам по себе си, има съотношение към цялото тяло. За да се развива правилно за всеки даден случай, човекът трябва да върва в нещо, което осмисля живота му, което го подига. Напримър, нкой човек не върва в Бога, не върва в природата, но върва в парит. Питамъ: какъв живот има в парит? Ще кажете, че хората се почитат и уважават за парит, за техните външни богатства. Обаче, щастieto въ парит е проблематично. Ако вземат парит на нкого, дъ остава неговата сила? Нма ли пари, той нма на какво да се опре въ живота си. Уповава ли човекът на парит си, той още на другия ден може да ги изгуби, и тогава остава безъ основа. Рече ли човекът да постави щастieto върху силата на цялото си, и това щастие може да се изгуби. Достатъчно е да заболее от нкаква тежка болест, и всичкото му щастие ще изчезне. Питамъ: ти, който разчиташе на силата на своето тяло, на кое място, именно, локализира тази сила?

Следователно, много от съвременните хора поставят нещо там, дто не трябва. Щастieto на държавата зависи от нейния глава. Щастieto на дома зависи от майката и бащата. Ако майката и бащата сж разумни и здрави, и дцата ще носят техните качества. Тогава въ цялия дом ще има щастие. Ако майката и бащата не сж здрави и разумни, ако не знаят законит на великата природа и не постъпват съобразно тях, и дцата им ще бждат подобни на тях. Ако разгледаме цялата еволюция, от създаването на

свѣта до днесъ, ще видимъ пжтя, по който сж минали майката и бащата, както и опитит, които сж правени съ тях. Ако разгледаме всичкит форми, прѣзъ които сж прѣминали растенията, тамъ, напримѣръ, майката и бащата сж поставени на сто или двѣста километра разстояние единъ отъ другъ. И на такова разстояние, тѣ пакъ мислятъ единъ за другъ, и безъ да имъ пѣе нкой, безъ да ги вѣнчаватъ, тѣ се съобщаватъ, сами се вѣнчаватъ, дцата раждатъ — изобщо, развивагъ се и растатъ. Сега, хората казватъ: да съединимъ тѣзи млади хора, да ги вѣнчаемъ, да заживѣятъ заедно. Значи, хората трябва да се вѣнчаватъ, за да се грижатъ едни за други, а растенията, безъ да ги вѣнчаватъ, грижатъ се и мислятъ едни за други. Питамъ: кой научи растенията на този законъ? Кой ги организира въ общества? Това показва, че има единъ вжтрѣшенъ законъ, който регулира отношенията между всички живи същества. Съвременните хора не разбиратъ този законъ, който ги свързва. Значи, не сж външните форми, които свързватъ човека.

„Учителю, да прогледамъ!“ Азъ ще извадя отъ този стихъ такива изводи, за които този слѣпецъ даже и не е помислялъ. Моитъ изводи ще бждатъ като изводигъ на нкой геологъ по отношение на земнитъ пластове. Като разглежда положението на земнитъ пластове, геологътъ ги съпоставя винаги едни къмъ други, изяснява причинитъ на техните отклонения, на техните набраздявания и т. н.. Обаче, самитъ пластове не знаятъ нищо по това, нито пъкъ мислятъ нещо. Геологътъ продължава своитъ изслѣдания понататкъ: отъ положението на земнитъ пластове той сжди за животнитъ и растенията, които сж живѣли прѣзъ тази епоха, но и отъ това пластове нищо не знаятъ. Тѣй щото, отъ съчетаване на фактитъ, геологътъ дохожда до съзнателнитъ процеси въ природата. И тогава ние казваме, че съзнателнитъ процеси съществуватъ само у съз-

нелителните, разумните същества. Запримѣръ, свещената книга, отъ която азъ чета сега, сама по себе си, е несъзнателна, но ако вие я четете по такъв начинъ, че се свържете съ тѣзи, които сж я писали, ще видите, че тя е жива книга и можете съ нея да се разговаряте. Мнозина може да оспорватъ това, но всичко, което се оспорва, не е дѣйствителенъ фактъ. Това, което е фактъ за едного, не е фактъ за мене. Ако единъ фактъ ме ограничава, той не е фактъ за мене. За мене е фактъ само това, което ме освобождава. За мене сиромашията може да е фактъ, за васъ богатството може да е фактъ. Питамъ: ако фактътъ на сиромашията ме освобождава, а фактътъ на богатството ме ограничава, кой фактъ е дѣйствителенъ? Казвате: науката доказва това. — Какво доказва науката? — Науката доказва, че животътъ е произлѣзълъ отъ клѣтката. Животътъ въ сжщность не е произлѣзълъ отъ клѣтката, но е миналъ прѣзъ клѣтката. Невъзможно е цѣлиятъ животъ да се прояви чрѣзъ клѣтката. Той съществува извънъ всички форми въ свѣта. Хиляди и милиони сж формитѣ, въ които животътъ досега се е проявилъ, но има и другъ животъ, непроявенъ, който ще се прояви въ бъдеще. Този животъ ще създаде хиляди и милиони нови форми. Въ новитѣ форми се заключава бъдещето. Слѣдователно, и ние нѣма да останемъ въ тази форма, въ която сме сега. Тѣй щото, ако дойдете слѣдъ 1000 години на земята, споредъ индуското учение, вие сами ще провѣрите този фактъ.

Мнозина оспорватъ въпроса за прѣбраждане-то и казватъ: възможно ли е човѣкъ да дойде втори пжтъ на земята? Този е единъ неразбранъ, но наученъ въпросъ. Човѣкъ може да дойде на земята, колкото пжти иска. Какъ? — Ако има пари. Ако срещнете единъ милионеръ американецъ и ви каже, че може да дойде въ България, когато пожелае и колкото пжти пожелае, ще повѣрвате ли? Ще повѣрвате, защото този човѣкъ е богатъ,

има пари. Затова, когато нѣкой каже, че веднѣжъ да замине отъ земята, втори пжтъ нѣма да се върне, азъ тълкувамъ неговитѣ думи по слѣдния начинъ: този човѣкъ е отъ бѣднитѣ американци, който не разполага съ пари. Другъ казва: азъ мога да дойда и втори, и трети пжтъ на земята, колкото пжти искамъ. Азъ тълкувамъ: този е отъ богатитѣ американци, който разполага съ пари. И първиятъ, и вториятъ говорятъ истината. Слѣдователно, онѣзи, които отричатъ закона на прѣвплотяването, тѣ сж слѣпи хора; онѣзи пъкъ, които подържатъ този законъ, тѣ сж хора, които виждатъ нѣщата. Слѣпиятъ човѣкъ всичко отрича. Той казва: нищо не съществува. Правъ е този човѣкъ. Когато нѣкой казва, че нѣщата съществуватъ, това не подразбира, че тѣ ги създаватъ въ дадения случай. И като отричаме нѣщата, и като ги подържаме, тѣ пакъ съществуватъ. Съ това ние нищо не можемъ да допринесемъ или да отнемемъ отъ природата. Истината нито може да се установи, нито може да се отрече. Обаче, ние можемъ да скжсаме отношенията си съ Истината. Какъвъ животъ ще имаме тогава? Животъ на заробване. Ако направимъ връзка съ Истината, животътъ ни ще бъде свободенъ; ако скжсаме връзката си съ Истината, ние ще се заробимъ. Ако скжсаме връзката си съ Мждростъта, веднага невѣжеството и глупостъта ще дойдатъ; възстановимъ ли връзката си съ Мждростъта, знанието и свѣтлината ще дойдатъ. Скжсаме ли връзката си съ Любовьта, и животътъ си ще изгубимъ; възстановимъ ли връзката си съ Любовьта, веднага животътъ ще дойде.

И тѣй, какво нѣщо е Любовьта? — Връзка съ живота. Който има връзка съ живота, той има и Любовьта въ себе си. Скжса ли връзката си съ живота, той изгубва Любовьта, и смъртъта дохожда. Какво нѣщо е Истината? Истината е освобождение отъ ограниченията на живота. Докато човѣкъ е свързанъ съ Истината, той е свободенъ.

Скъса ли връзката си с Истината, той се заробва, ограничава. Въ това отношение Истината, сама за себе си, нѣма защо да се обяснява. Тя прѣдставя реалностъ вънъ отъ сегашнитѣ разбирания на хората. Мъдростѣта, сама за себе си, прѣдставя реалностъ вънъ отъ сегашнитѣ разбирания на хората. И Любоѣта сѣщо така прѣдставя реалностъ вънъ отъ сегашнитѣ разбирания на хората. Сега, като говоря за Любоѣта, подѣ думата любовь хората разбиратъ тъкмо това, което не е любовь. Това, което съврѣменнитѣ хора наричатъ любовь, ражда всички нещастия въ свѣта. Когато човѣкъ залюби кокошката, тя влиза въ тенджерата; ако залюби агнето, и то влиза въ тенджерата. Каквото залюби човѣкъ днесъ, все въ тенджерата го туря. Мжжъ залюби жена, или жена залюби мжжъ, пакъ настава страшно положение: на всѣка стѣпка ще има стражири и детективи.

Като говоря тия нѣща, азъ нѣмамъ прѣдъ видъ нѣкого отъ васъ. Ако трѣбва да се каже нѣщо за присѣтствуващитѣ, то ще бѣде само нѣщо похвално, нѣщо много хубаво, но хората обикновено не вѣрватъ. Тѣ и въ такъвъ случай сѣ наклонни да мислятъ, че се подиграватъ съ тѣхъ. Много отъ съврѣменнитѣ хора сѣ дошли до положение да съзнаватъ злото и да не го желаятъ, но въпрѣки това, злото върви подиръ тѣхъ така, както сѣнката на колелото слѣдъ самото колело. Запримѣръ, нѣкой не иска да ревнува, а въпрѣки това е ревнивъ. Нѣкоя жена има добъръ мжжъ, благороденъ, професоръ въ университета, прѣподава лекциитѣ си на много студенти и студентки. Жена му го ревнува, но се бори въ себе си, не иска да се интересува, какво прави той въ университета, съ кого се разговаря. Тя намира, че не е достойно, не е благородно да се съмнява въ него и да го слѣди, но веднага ревността иде като сѣнка въ нейния животъ, помрачава съзнанието ѝ, и тя започва да се инте-

ресува за него, да слѣди живота му въ университета. Питамъ: какво лошо има въ това, че нѣкой младъ професоръ се разговаря съ една красива студентка? Той е въ красиви, благородни отношения съ нея, прѣподава ѝ нѣщо отъ своитѣ знания. Не мислете, че професоритѣ се занимаватъ само съ красивитѣ студентки. Тѣ могатъ да се занимаватъ и съ коткитѣ си, да ги милватъ, да ги гладятъ. Има богати американци, които завѣщаваѣ имането си на коткитѣ. Човѣшкото сърце може да се привърже не само къмъ нѣкоя външно красива форма. Често красотата, която може да събуди извѣстни чувства у човѣка, се крие нѣкъдѣ вътрѣ въ дадено живо сѣщество. Човѣкъ може да обикне и нѣкой конь. И тогава, докато този конь е съ него, той е свободенъ, разположенъ. Отдѣли ли се коньтъ отъ него, той губи вече своята свобода.

Казвамъ: единъ отъ важнитѣ въпроси, който заслужава нашето внимание, е въпросътъ за мѣзъка. Природата не обича дисхармония въ нѣщата. Тя не обича да корегиратъ нейнитѣ работи. Който се опита да я корегира, той ще понесе послѣдствията отъ своята намѣса. Азъ не разглеждамъ природата въ този смисълъ, както хората я разбиратъ. Днесъ много отъ ученитѣ хора, много отъ окултиститѣ, както и нѣкои отъ обикновенитѣ хора, гледатъ на природата отъ друго становище, не както ние я разглеждаме. Ние разглеждаме природата като изразъ на най-възвишеното, най-разумното и най-благородното, което сѣществувва въ свѣта. Така опрѣдѣляме природата, защото, ако замѣнимъ думата природа съ думата Богъ, тази дума за съврѣменнитѣ хора е изгубила смисълъ. Думата природа днесъ е още въ възходяща степенъ. Въ понятието природа ние включваме всичко, което ни заобикаля: слънце, луна, звѣзди, въздухъ, вода, хора, животни, растения. Затова, именно, и думата природа има за насъ дълбокъ смисълъ. Тѣй щото, висшето съзнание, което

функционира въ цѣлокупната природа, не обича да го корегиратъ. Който се осмѣли да корегира природата, той ще се натъкне на голѣми нещастия. Запримѣръ, докато природата създава човѣшката глава и мозъкъ въ нея, тя е употребила милиони години. Съ редъ щателни изчисления тя е прѣдвидила всички благоприятни и неблагоприятни условия за нейното създаване, като се старала едни да избегне, други да използва. И слѣдъ всичко това, има ли право човѣкъ, само съ единъ замахъ да измѣни тѣзи условия? Измѣните ли условията, които природата е наредила, вие ще си създадете най-голѣмитѣ нещастия. Въ този смисълъ природата не търпи никакви криви мисли, криви заключения. Запримѣръ, нѣкой си внуши мисълта, че го прѣслѣдватъ, че искатъ да го убиятъ. Такива мисли въ природата не съществуватъ, и тя не позволява никому да ги подхранва въ своя мозъкъ. Другъ казва: дали моята жена ме обича? Природата казва: тази жена не е създадена да те обича. Нито жената е създадена за мъжа, нито мъжътъ е създаденъ за жената. Вие трѣбва право да разбирате.

Казвамъ: истинскитѣ отношения сж отношения на работа. Това е законъ на свободата. Любовта пъкъ отпослѣ ще дойде. За да могатъ двама души да се обичатъ, тѣ трѣбва да бждатъ абсолютно свободни. И като дойдатъ свободнитѣ хора, тѣ ще бждатъ въ сила да извършатъ нѣщо за самата природа. Свободниятъ човѣкъ нѣма да търси щастieto въ свѣта, защото той и безъ това е щастливъ. Търси ли щастieto, той ще изгуби и това, което има. Ние виждаме примѣръ въ това отношение отъ Адама. Когато Богъ постави Адама въ райската градина, въ първо врѣме той бѣше щастливъ. Богъ му даде работа, да изучава животнитѣ. Той бѣше добъръ естественикъ. Единъ день Богъ прѣкара всички животни прѣдъ него, като го застави да имъ тури съотвѣтни имена. Когато животнитѣ минаваха покрай Адама

той видѣ, че всички бѣха по двѣ заедно, мъжко и женско бѣше създалъ Богъ. Тогава Адамъ си каза: Господи, на всички животни си далъ другаръ, само азъ нѣмамъ другарка. Колкото и да съмъ ученъ, и азъ имамъ нужда отъ другарка. Какво ще правя самъ въ райската градина? Значи, възъ основа на зрѣнието, на това, което видѣ, у него преждеврѣменно се роди едно неестествено желание. Адамъ организира една работа преждеврѣменно, вслѣдствие на което Богъ каза: Не е добръ човѣкъ да бжде самъ. Така е отъ гледището на човѣка, разбира се. Затова Той го постави въ дълбокъ магнетиченъ сънъ и му извади едно ребро, отъ което направи жената, другарка на Адама. Тогава Адамъ рече: „Тази е плътъ отъ плътта ми и костъ отъ костта ми“. Питамъ: какво разумно същество може да бжде това, което е плътъ отъ плътта му и костъ отъ костта му? Адамъ не каза, че другарката му е есенция отъ неговата душа, или отъ неговия умъ, или отъ неговото сърце, но каза, че тя е плътъ отъ плътта му и костъ отъ костта му. Така е разбиралъ той, затова и така се е изказалъ.

Слѣпиятъ се обърна къмъ Христа съ думитѣ: „Учителю, да прогледамъ!“ Христосъ му отговори: „Да бжде споредъ вѣрата ти!“ Той искаше свѣтлина, която да го освободи отъ ограниченията въ живота му. Нѣкой може да проповѣдва нѣкому и да му каже: вѣрвай въ Господа!—Това сж много обикновени думи. Днесъ всѣки се стреми къмъ реалнитѣ работи. Дойде при мене нѣкой сиромасъ, иска да му се помогне съ нѣщо. Азъ му давамъ 100 сѣменца отъ хубави плодни дървета и му казвамъ: ти имашъ десетъ декара земя. Посѣй тѣзи сѣменца и ще видишъ, какво богатство ще имашъ слѣдъ десетъ години. Въ почвата се крие неговото щастие. Въ това отношение всѣки трѣбва да разбира устройството на своя мозъкъ, да знае, че въ него се крие нѣкакво реално богатство. Който разбира устройството на своята глава, той ще

бжде щастливъ човѣкъ, въ широкъ смисълъ на думата.

Днесъ всички учени започватъ да изучаватъ човѣшката глава и човѣшкия мозъкъ. Който разбира законитѣ на човѣшкия мозъкъ, ще може въ бждеще да помогне за развитието на хора, които не сж даровити. Отъ едно дѣте, което не е даровито, въ продължение на нѣколко години, той ще може да изкара даровито дѣте. И обратното може да стане: той може да спъне даровитото дѣте въ неговото развитие. При сегашното самовъзпитание се търси изходенъ пѣтъ, чрѣзъ който хората да подобрятъ живота, както индивидуално, тѣй и колективно за отдѣлнитѣ народи и за цѣлото човѣчество.

Съврѣменнитѣ хора съзнаватъ нуждата отъ възпитание и казватъ: трѣбва да се започне отъ възпитанието на младото поколение. Вѣрно е, че трѣбва да се започне отъ дѣцата, но трѣбва да се знае, какъ да се започне. Френологитѣ, на примѣръ, казватъ, че религиозното чувство у човѣка не е еднакво развито. Сжщо така и интелигентността не е еднаква у всички хора. Френологитѣ измѣрватъ горната частъ на главата, послѣ измѣрватъ челото и отъ голѣмината на жглитѣ, които се образуватъ отъ носа до ухото и нагорѣ къмъ главата, сждятъ за интелигентността на човѣка. Колкото по-голѣмъ, е жгълтъ, толкова и човѣкъ е по-интелигентенъ. Следователно, има условия въ живота на човѣка, при които този жгълъ може да се увеличава или намалява. Интелигентността зависи още и отъ моралния устой, както и отъ добродѣтелитѣ на човѣка. Развитието на добродѣтелитѣ зависи отъ устройството на задната частъ на мозъка. Запримѣръ, нѣкой човѣкъ може да има добръ развито религиозно чувство, но ако задната частъ на мозъка му не е добръ устроена, тогава интелигентността и моралнитѣ му чувства не сж добръ развити. Ученитѣ сж забѣлѣзали, че нишкитѣ, които излизатъ отъ мозъ-

ка, сж въ извѣстно съотношение съ сивото вещество на мозъка. Енергията, която излиза отъ мозъка, се намира навсѣкждѣ по земята. Обаче, висшата интелигентностъ, на която ние се подчиняваме, не се намира на сжщото равнище, на което ние живѣемъ. Тя е надъ насъ. За да влѣземъ въ връзка съ тази интелигентностъ, зависи отъ височината, на която заставаме, както и отъ жгъла, по който възприемаме енергиитѣ на тази интелигентностъ. Ако отидете въ единъ градъ, вие веднага ще се ориентирате, отдѣ иде интелигентността. Ще влѣзете въ университетитѣ, ще се запознаете съ професори, поети, философи, музиканти, художници и отъ отношенията, въ които ще бждете съ тѣхъ, ще можете, отъ разумнитѣ имъ центрове, да възприемате тѣхнитѣ мисли. Онѣзи, които знаятъ този законъ на възприемане, сж забѣлѣзали, че интелигентността отъ висшитѣ къмъ низшитѣ сжщества се прѣдава подъ жгълъ 45°. Това е забѣлѣзано и въ самата природа. Значи, разумната енергия на човѣка се възприема и прѣдава подъ жгълъ 45°. Забѣлѣжете, когато човѣкъ се вслушва да чуе, да възприеме нѣщо, той поставя ухото си подъ наклонъ на жгълъ отъ 45°.

И тѣй, когато човѣкъ постави мозъка си въ връзка съ своя личенъ животъ, той ще се натъкне на редъ смущения, на редъ фиктивни работи, които само ще го обрѣменятъ и спънатъ въ развитието му. Който иска разумно да прогресира, той трѣбва да освободи мозъка си отъ всички тежести, отъ всички спънки на личния животъ. Трѣбва ли синътъ, който е отишълъ въ странство да се учи, да се смущава отъ това, дали баща му ще изпрати пари, или не? Той не трѣбва да се смущава, но смущенията ще дойдатъ въ ума му поради невѣжеството, въ което се намира.

Сега ще ви приведа единъ примѣръ за невѣжеството на хората. Синътъ на единъ отъ древнитѣ египетски царе, Соломонъ—Ра,⁸ се влюбилъ въ една отъ най-красивитѣ египтянки, наречена

Елтамаръ. Тя била отъ много бѣдно произхождение. Царскиятъ синъ рѣшилъ да се ожени за нея. Въ деня, когато трѣбвало да се вѣнчаятъ, разболѣлъ се египетскиятъ аписъ. Прѣдъ видъ на това нещастно съвпадение, всички египтяни рѣшили да се развали този бракъ. Тѣ считали за несъвмѣстимо вѣнчаването на младата двойка да стане въ този день, когато свещениятъ аписъ се разболѣлъ, и затова развалили брака. Отъ този день, обаче, започнало падането на Египетъ. Какво прѣдставя този аписъ, че трѣбва да се кжса връзката съ възвишеното и красивото? И съврѣменнитѣ хора, като египтянитѣ, се страхуватъ да се свържатъ съ красивото, съ възвишеното въ живота. Аписътъ прѣдставя низшето начало у човѣка. Египтянитѣ зачитаха аписа повече, отколкото възвишеното и благородното въ живота. Питамъ: какво може да излѣзе отъ единъ народъ, който се допитва до единъ аписъ? Тѣй щото, египтянитѣ пропаднаха, защото вѣрваха повече въ аписа, отколкото въ Божествената Истина, която освобождава човѣка. Не е лошо да бжде човѣкъ снизходителенъ къмъ животнитѣ, но египтянитѣ прѣкалиха съ снизхождението си къмъ аписа и къмъ други животни, които считаха свещени.

Казвамъ: съврѣменнитѣ хора не вѣрватъ въ аписа и въ коткитѣ, но иматъ друга слабостъ, тѣ вѣрватъ въ паритѣ. Американцитѣ вѣрватъ въ долара и го наричатъ „всесилниятъ доларъ“. Единъ отъ българскитѣ поети е казалъ: „Парице, парице, всесилна царице!“ Наполеонъ е казалъ: пари, пари трѣбватъ на Франция! Мнозина му казвали, че Франция се нуждае отъ добри и разумни майки и бащи, но той настоявалъ, че Франция се нуждае отъ пари. Вѣрно е, че паритѣ сж сила, но хората вѣрватъ въ тѣхъ повече, отколкото трѣбва. Тамъ е тѣхното заблуждение. Синътъ вѣрва повече въ паритѣ, които баща му праща, отколкото въ баща си. Дъщерята вѣрва повече

въ паритѣ, които майка ѝ праща, отколкото въ майка си.

Сега, като разглеждамъ този въпросъ, не казвамъ, че хората сж виновни за аномалиитѣ въ живота. Всички тия нѣща сж послѣдници отъ хиляди поколѣния; тѣ сж причина за отклоненията въ съврѣменното човѣчество. Днесъ всички трѣбва съзнателно да работятъ, да се освободятъ отъ послѣдствията на миналото, но не чрѣзъ закона на необходимостта, а чрѣзъ закона на Любовта. Въ природата сжествува идеаленъ редъ на нѣщата, който всѣки самъ може да опита. И къмъ този редъ, именно, трѣбва да се стремимъ. Ако се съобразявате съ реда на нѣщата, вие може да се намирате при най-неблагоприятни условия на живота, но въ единъ день ще можете да подобрите тѣзи условия. Не се ли съобразявате съ реда, който сжествува въ природата, и при най-благоприятни условия да се намирате, и въ най-добъръ уредена държава да живѣете, въ единъ день само можете да изгубите тѣзи условия. Нима царътъ, който има всички външни благоприятни условия, не умира? Нима видниятъ професоръ, който е свършилъ 2 — 3 факултета и разполага съ много знания, не умира? Значи, причинитѣ, поради които хората изгубватъ добритѣ условия, щастieto си, дори и самия животъ, се дължатъ на неестественото положение, което тѣ заематъ по отношение на своя мозъкъ. Вслѣдствие на тази аномалностъ, днесъ умиратъ повече хора, отколкото трѣбва. Умиратъ повече, но и повече се раждатъ. Правилно е да не умиратъ много хора, но и да не се раждатъ много. Ако хората живѣеха по 120 години, тѣ щѣха да бждатъ по-добри, щѣха да иматъ опитности. Днесъ какво става? Родил се едно дѣте, умре; родил се второ дѣте, умре; родил се трето, умре. Най-послѣ се роди едно хилаво дѣте, за което майката цѣлъ животъ плаче и се пита: защо Господъ ми даде това хилаво дѣте? Прѣди всичко майката трѣбваше да разбира

устройството на своя мозък. Тя трѣбваше да знае, кога да зачене това дѣте. Не само това, но ако човѣкъ разбира устройството на своя мозък, той ще знае, кога трѣбва да постѣпи на училище. Човѣкъ не може да учи, когато иска, но ще учи, когато му е опрѣдѣлено. Той не може да вѣрва въ това, което иска, но ще вѣрва въ това, което му е опрѣдѣлено; той ще вѣрва въ това, което съдържа въ себе си Любовь, Мѣдрость и Истина. Ако това, въ което вѣрва, не съдържа въ себе си Любовьта, Мѣдростъта и Истината, това вѣрую ще внесе отрова въ неговия организъмъ. И тогава, колкото по-скоро се освободи човѣкъ отъ това вѣрую, толкова по-добрѣ за него.

Сега, азъ не казвамъ, че съврѣменнитѣ хора сж потънали въ заблуждения, но обръщамъ внимание на това, че най-малкото съмнѣние, което може да се роди въ ума имъ, води слѣдъ себе си хиляди още съмнѣния, които сж въ състояние да разстроятъ организма на човѣка. Англичанитѣ, на примѣръ, които минаваха за трезвъ народъ, и тѣ изгубиха своето равновѣсие. Ако отидете днесъ въ английския парламентъ, ще видите, че столоветѣ тамъ сж завинтени съ бурми. И въ тѣхния парламентъ ще видите стражари, които слѣдятъ за реда, да не би депутатитѣ да се сбиятъ. Парламентътъ, който минава за свещено мѣсто, дѣто засѣдаватъ най-отбрани хора, които създаватъ закони, и той днесъ изгуби своята светостъ. Тѣзи хора тамъ не могатъ вече да служатъ за примѣръ на своя народъ.

Моята задача не е само да изнасямъ факти, какво вършатъ управляващитѣ, ученитѣ и т. н. Всички могатъ да ми възразятъ: наша работа е, какво ние вършимъ. Вѣрно, тѣхна работа е, но питамъ: какъ ще се възпита младото поколѣние, отдѣ ще дойде доброто въ свѣта? Може ли доброто да дойде отъ въздуха нѣкъдѣ? Едно нѣщо трѣбва да се има прѣдъ видъ: никой не може да прѣдизвика или да събуди нѣкакво чувство, нѣкак

ва дарба или способностъ у човѣка, ако той я нѣма въ себе си. Вие можете да прѣдизвикате дадена добродѣтель у човѣка, само ако той я има въ себе си; вие можете да прѣдизвикате религиозното чувство у човѣка, ако той го има; вие можете да прѣдизвикате музикалното чувство у човѣка, ако той го има; ако човѣкъ е честенъ, вие можете да събудите неговата честностъ. Обаче, невъзможно е да се прѣдизвика у човѣка извѣстно чувство, извѣстна дарба или способностъ, ако тѣ не сж вложени въ него. Мнозина казватъ за нѣкого: вижъ, какви работи насажда този човѣкъ въ главитѣ на хората! Какъ ги заблуждава! Казвамъ: никой никого не може да заблуди. Всѣки самъ си носи заблужденията. Отвѣтъ могатъ само да се подхранятъ заблужденията на човѣка, но не и да се насаждатъ. Всѣки самъ носи заблужденията въ себе си. Нима онзи човѣкъ, който взима лотарийни билети и вѣрва, че ще спечели, не е заблуденъ? Кой го е заблудилъ? Никой не го е заблудилъ. Той носи заблуждението въ себе си. Този човѣкъ въ Бога не вѣрва, въ лотарийнитѣ билети вѣрва. Чудно е, какъвъ е този законъ, който дѣйствува върху хората така, че ги кара да вѣрватъ, че ще спечелятъ най-голѣмата печалба!

Сега, на всички присѣстващи тукъ казвамъ: всѣки трѣбва да се проявява свободенъ. Духовниятъ трѣбва да проявява духовното въ себе си; професорътъ трѣбва да проявява своята наука; военниятъ трѣбва да проявява военщината си и т. н. Обаче, сжщеврѣменно всѣки човѣкъ има специфична работа въ живота, която той самъ трѣбва да свърши. Азъ говоря за специфичната работа, за която всѣки е прѣдначенъ. Тя е най-важната работа. България, като държава, слѣдъ хиляди години може да не сжществува, тя може да се прѣобрази, но всѣки човѣкъ, като душа ще прѣживѣе всички държави. Всички съврѣменни държави, както и много отъ миналитѣ, сж изчезнали и ще изчезнатъ единъ

денъ, но човѣкъ, като душа, нѣма да изчезне; той ще прѣживѣе всички врѣмена и епохи. Държавата е форма, въ която човѣшкото съзнание се проявява. Тя е създадена отъ разумнитѣ хора. Докато има разумни хора, ще съществуватъ и държави, но сами по себе си държавитѣ не съществуватъ. Държавата е активъ на човѣшкото съзнание. Докато човѣкъ съществува, и държавата ще съществува, но не може да се каже обратното, т. е. че докато държавата съществува, и човѣкъ ще съществува.

Ако ние сме хора на Любовта, на Мждростта и хора, които обичатъ Истината, такава ще бѣде и самата държава. Какъвто е човѣкътъ, такава е и държавата, такива сж и сждитѣ, такива сж майкитѣ, такива сж бащитѣ, такива сж свещеницитѣ, такива сж ученитѣ и т. н. Така трѣбва да се говори Истината.

Нѣкой казва: ти какво мислишъ? Мисля точно това, каквото и ти мислишъ. — Ти вървашъ ли въ Бога? — Вървамъ въ тебе. Тебе виждамъ, въ тебе вървамъ. Нѣма какво да ме питашъ, въ какво вървамъ. То е моя работа. Смѣшно е, като вървя съ приятеля си, да ме пита, виждамъ ли, или не. Като вървя съ него, нека ме гледа въ краката. Ако вървя и изминавамъ 100—200 километра безъ да се спъна нѣкъдѣ, разбира се, че виждамъ. Ако мога да пиша и чета свободно, разбира се, че виждамъ. Ако отида въ единъ домъ, дѣто има слѣпи и хроми, и слѣпитѣ проглеждатъ, и хромитѣ проходватъ, има ли смисълъ да ме питатъ, вървамъ ли въ Бога? Така могатъ да питатъ само слѣпитѣ хора, но онѣзи, които виждатъ, нѣма защо да питатъ. Който вижда, той е свободенъ. Засега нѣма нищо по-хубаво отъ свободата. Който има Истината въ себе си, той е свободенъ.

„Учителю, да прогледамъ!“ Това значи: Господи, освободи ме отъ всички заблуждения и ограничения, въ които съмъ сега. Христосъ от-

говори: „Да бѣде споредъ вѣрата ти!“ Питамъ: какво сж постигнали съврѣменнитѣ хора съ своята вѣра? Слѣпиятъ съ своята вѣра прогледа. Ами съврѣменнитѣ хора прогледаха ли съ своята вѣра? Прѣди години дохожда при мене единъ мой познатъ и ми се оплаква, че силно се простудилъ, опасява се да не заболѣе отъ пневмония. Казвамъ му: ще пиешъ гореща вода! — Пихъ гореща вода, но не ми помогна. — Какъпи горещата вода? — Въ продължение на два часа изпихъ двѣ три чаши. — Не, така не сепие гореща вода. Ето, азъ ще ти покажа, какъ трѣбва да пиешъ гореща вода. Накарахъ го да донесе единъ самоваръ съ врѣла вода и послѣ започнахъ да му давамъ да пие вода: въ продължение на половинъ часъ той изпи петъ-шестъ чаши гореща вода, слѣдъ което се изпоти изобилно. Отъ изпотяването настана бърза реакция въ организъма, и той веднага се почувствува добръ. Тѣй щото, който иска да пие гореща вода, за да се лѣкува, ще пие, както трѣбва. Нѣкой се заеме да пие гореща вода, но едва я пие. Два начина има за лѣкуване съ вода. Първиятъ начинъ е чрѣзъ изпотяване, като се пие много гореща вода, по нѣколко чаши една слѣдъ друга. Вториятъ начинъ е чрѣзъ абсолютно отказване отъ вода за нѣколко дни. Прѣзъ това врѣме болниятъ или простудениятъ ще пости петъ-шестъ дни, безъ да приема абсолютно никакъ вода и храна. Тогава поритѣ на организъма силно се отварятъ и възприематъ водата, която се намира въ пространството, въ въздуха.

Съврѣменнитѣ учени могатъ да оспорватъ тѣзи методи на лѣчение, но що се отнася до мене, азъ нѣмамъ никакво съмнѣние въ тѣхъ. Това, което казвамъ, съмъ провѣрилъ и опиталъ не веднѣжъ, но много пжти. Тѣй щото, тѣзи методи сж абсолютно провѣрени. За мене вече не става въпросъ, какъ да се лѣкуватъ хората, но азъ повдигамъ въпроса за правилното мислене. Правата мисль помага за прѣустройство на човѣшкия организъмъ. Запри-

мъръ, нѣкой забѣлѣзва на лицето си известна несиметрия: устата, носътъ или другъ нѣкакъвъ органъ е изкривенъ. Той трѣбва да работи за неговото изправяне. Другъ се поглежда въ огледалото и вижда, че е доста остарѣлъ, има бръчки на лицето си. Сжщеврѣменно този човѣкъ минава за много ученъ, познава философията и редъ още науки. Щомъ е така, нека прѣмахне бръчките отъ лицето си. Това поне е лесна работа. Казвате: какъ може да прѣмахнемъ бръчките си? Прѣдставете си, че сте малко дѣте, баща ви е князь, и вие разполагате съ всичко, каквото пожелае. Имате хубави дрехи, хубави кѣщи, всички ви обичатъ, донасятъ ви разни плодове, прислужватъ ви редъ слуги и т. н. При това положение вие ще се чувствувате тихъ и спокоенъ. Нѣма да минатъ и десетъ години, ще видите, че бръчките на лицето ви се прѣмахнали. Казвате: възможно ли е по този начинъ да се прѣмахнатъ бръчките? — За онзи, който иска, възможно е; за онзи, който не иска, нищо не е възможно.

Казвамъ: това не сж само думи, но има плеада учени хора, и въ Франция, и въ Англия, и въ Германия, по цѣлия свѣтъ, които вече прилагатъ тия методи за лѣкуванѣ. Обаче, както днесъ се прилагатъ тия методи, въ тѣхъ има нѣщо търговско, вслѣдствие на което болестъта пакъ се връща. Въ лѣкуването се изисква пълно безкористие. Значи, за да се излѣкува човѣкъ, има и другъ начинъ. Той се заключава въ слѣдното: човѣкъ трѣбва да освободи мозъка си отъ всички странични смущения и да се свърже съ разумната природа. Само по този начинъ той може да бжде радостенъ и веселъ. И тогава, човѣкъ ще дойде до положението, щото успѣхътъ на другитъ хора да бжде и неговъ успѣхъ; щастieto на другитъ хора да бжде и негово щастие. Този е начинътъ, по който човѣкъ може да прѣсъздаде лицето си, и ако е почналъ да остарява, той може да се подмлади. А сега, колкото по-киселъ става човѣкъ,

толкова и лицето му става по-кисело. Ако устнитѣ на човѣка станатъ съвсѣмъ тънки, какво показва това? — Този човѣкъ изгубилъ своята чувствителностъ. Ако пакъ устнитѣ станатъ съвършено дебели, това показва, че чувствата взиматъ надмощие въ човѣка. Това, което съсипа черната раса, сж тѣхнитѣ дебели устни; това, което съсипа културата на жълтата раса, сж тѣхнитѣ скули и най-послѣ, това, което съсипа бѣлата раса, е тѣхното чело. Творчеството на бѣлата раса достига само дотамъ, да измислятъ нѣща, които водятъ слѣдъ себе си голѣми разрушения. Тѣхниятъ стремежъ се отнася главно до развитието на мозъка около слѣпитѣ очи. Съврѣмненната химия и физика свеждатъ своитѣ изобрѣтения само къмъ една областъ, а всички други области на мозъка оставатъ незасегнати. При такъвъ развой, каква култура може да се очаква? И при това съврѣмненнитѣ държави защищаватъ такъвъ родъ изобрѣтения, като плащатъ скѣпо на изобрѣтателя имъ. Ако съ откритието на задушливитѣ газове може да се допринесе нѣщо за благото на човѣчеството, тѣхното откритие има смисълъ, но ако тѣ носятъ разрушение, какво може да се очаква отъ такава култура? Свѣтлина е нужна на съврѣмненнитѣ хора!

Сега, като говоря на хората така, азъ не подразбирамъ, че ние ще оправимъ свѣта. Прѣди всичко азъ вѣрвамъ, че свѣтътъ е оправенъ. Онѣзи, които ритатъ противъ свѣтлината, тѣ сж хора, впрегнати въ талига, които търсятъ начинъ да се освободятъ отъ талигата. Ученитѣ хора сж турили такива здравъ хомоти на конетѣ, че и краката да си счупятъ, тѣ пакъ нѣма да се освободятъ отъ талигата. Великиятъ планъ, който Богъ е прѣвидилъ, ще се реализира, и свѣтътъ ще се оправи. Аномалията, която сега сжществува въ свѣта, ще изчезне. Иде една велика вълна, която ще залѣе умоветъ на хората, и тѣ ще се събудятъ. Кога ще стане това, не може да се каже, но скоро ще дойде тази вълна и ще подѣме всич-

ки хора нагорѣ. Тогава хората ще си подадатъ едни други ржка, ще отрезвѣятъ, ще хвърлятъ оржжията настрана и въ свѣта ще се въведе редъ и порядъкъ. Сега не ви казвамъ, че трѣбва да вѣрвате. Когато дойде това врѣме, ще провѣрите и ще повѣрвате. И тогава не само единъ човѣкъ, но цѣлиятъ свѣтъ ще прогледне.

И тъй, всички трѣбва да имаме онази абсолютна вѣра, да знаемъ, че въ свѣта сѣществуватъ великата Любовь, която може да оправи свѣта; въ свѣта сѣществуватъ великата Мъдростъ, която може да въздигне всички хора. И най-послѣ, всички трѣбва да вѣрваме, че въ свѣта сѣществуватъ живата Истина, която е въ състояние да прѣобрази хората, да възкреси мъртвитѣ. Онѣзи, които не могатъ да изпълнятъ своитѣ задължения къмъ Бога и къмъ своитѣ ближни, тѣ сѣ мъртви. Жи-ви хора сѣ онѣзи, които могатъ да изпълнятъ волята Божия.

Това е, което слѣпиятъ човѣкъ искаше отъ Христа. Днесъ цѣлиятъ християнски свѣтъ има нужда да отвори очитѣ си, да благодари на Господа за главата, за мозъка, който имъ е далъ. Богъ имъ е далъ такъвъ мозъкъ, какъвто нито черната, нито жълтата, нито червената раса имаха. И ако съврѣменнитѣ хора днесъ не прогледатъ, ще дойде друга раса, съ други глави, но свѣтътъ пакъ ще се поправи.

42 недѣлна бесѣда отъ Учителя, държана на 21 юний, 1931 г.

София — Изгрѣвъ.

5'